

עשרה יוחסין פרק רביעי קידושין

עין משפט נר מצוה

עו.

א ג מיי פ"ט מהלכות
אסורי ביאה הל' יח
סגנו לאין קנב טו"ע
הש"ס פ"ב סעיף ג:
ב (מ"ט) שם הל' יט טו"ע
פ"ט:
גא ג מיי שם פ"ב הלכה
ג (נ"ג) ודור ה"ע פ"ב
פ"ט:
גב ד מיי פ"ט שם הלכה
כ:
גה ד מיי שם הלכה נא
טו"ע הש"ס פ"ב ז
פ"ט כב וק"י סעיף ג.

מצת בותי מותרת. פי' מותרת לאלה צפסח ואין זה משום
השגח דחיימוץ ואלס יולא זה ידי חובתו צפסח צלילי יו"ט
ראשון שאכילתה חובה ולא היא קמחין וצלקות של עובדי כוכבים
דקיימא לן (פסחים דף מ.) דאדם ממלא כריסו מהן ובלבד שאכל

ופטורין אס הנשואות. מן החלילה ולרבי עקיבא בני חייבי לאוין
ממזרים הם: **החולה**. החלונה שלא נכנסה עדיין לרשות הבעל
לנשואין: **ויש אומרים**. היינו רבי אליעזר: **לפי שאין בקיאות**.
אסרום ולקמן מפרש לענין יוחסין מאי בקיאות איכא הלכך לרבי

(א) [ע"פ חוקי ב"ב כ"ג:
ד"ה מן, (ג) חולין ד'
גיטין י' ומוספתא פסחים
פ"ב ה"ב, (א) [בבב"י:
דפו"ר אלעזר, לפניו
כ"ש"ל, ועין בבב"ב,
והנהגות דן אריה לגיטין
י' ע"ל, (ד) ג"ז שם
ברכות מ"ז, (ט) [בבב"י:
הכל, ופ"ל, (ו) [אמר'
למא בקיאות, ועין כ"ל
ורש"י, (ז) [ע"י לעיל עד
ע"פ, (ח) [עריכות סה:
ע"פ, (ט) [ע"י מוס' צ"ק
לח: ד"ה ועל הסומות,
(י) ס"פ ל"ח ושלח, (יא)
(כ) פסחים ג', (ל) [ע"פ,
למא בקיאות, ודפו"ר, וכל
כרש"י ע"פ ובתומ' וכל
(מ) [ע"י סנהדרין ל'
ע"פ, (נ) [לעיל ע"ג,
יבמות פד: פה, (ס) [ע"י
רש"י ג"ל, (סא) פסחים
ל"ג [קמחין, (ע) [ע"פ,
מס' אהר' וכל א"ל,
(כ"ש"ל, (פ) [ג"ל וכל,
וזה' שבעת מהרי"ב,
רע"ב מו"ט וכו' [הקו],
(ט) [נדפדור וע"י: אל אמו
וכי נמוסין להסיה וכו',
לכדוק לחמה, (ק) [ע"פ,
(ר) [שם, (סא) [ס"פ
אמור, (סב) [וכ"ה בשם
שבעת פ"ח מ"י, וע"פ
חוקי חולין י' ע"פ,
ד"ה פ"ח, (ג) [ע"ל
ד"ה, (ה"ש מדעס"א],
(ד) [חולין ג' ע"ה
וע"פ בבב"ב, וע"פ ע"ה
מ' ע"ה, (א) [לקמן
ע"פ ע"ה, (ב) [נדפדור:
ה"ה, (ס) [בבב"י, ד'
(ו) [נדפדור: דלמיה,
(ז) [לקמן ע"ה.]

כזית מנה באחרונה וא"ל והא אמרי'
(בפרקי דר"א פ"ה) כל האוכל פת כותי
כאילו אוכל חזיר וי"ל היינו דווקא פת
שהכותי לש ועושה צדימו אבל העיסה
שהכותי עושה צדימו של ישראל מותר
וגרסה (ה) הא דקאמר ואלס יולא זה
ידי חובתו היינו דוקא שגם הכותי

ואפטרם את הנשואות מאי דרשי ולא
תהיה אשת המת החוצה לאיש זר הך
דיתבה חוצה היא לא תהיה לאיש זר
אבל הך דלא יתבה חוצה תהיה לאיש זר
ורבי עקיבא למעמיה דאמר יש ממוז מחייבי
לאוין ויש אומרים לפי שאין בקיאות בדרקורין
מצות מאן איש אומרים אמר רב אידי בר
אבין רבי אליעזר היא דתניא מצת כותי

יאלכל ממנה דל"כ לא יאלכ ידי חובתו:
דלא תהי להו לפני עור לא תתן מכשול:
הנשוא אשה בהנת. פי' כהן
שגח לישא אשה כהנת
וקאמר דל"כ לזדוק משום שאנו
רוצים שגנה ישמש ע"ג המזבח אבל
אין לפרש דמייירי ציראל הצל לישא
אשה כהנת ורואה שיהא צנה כשר
לכהונה דל"כ אמאי נקט כהנת אפילו
היתה חללה נמי היא צנה כשר לכהונה
דזני חללה מקוה טהרה לחללות:
צדיך שיברוק אחריה ארבע אמה',
פי' צקונג' צדקין משום שש

מותרת ואדם יוצא בה ידי חובתו בפסח
ורבי (א) אליעזר אוסר לפי שאין בקיאות
בדרקורין מצות רבן שמעון בן גמליאל
אומר (ב) כל מצוה שהחזיקו בה כותים הרבה
מדקדים בה יותר מישראל ואלא (ג) הכי מאי
אין בקיאות לפי שאין בקיאות בתורת קידושין
וגירושין (ד) אמר רב נחמן אמר רבה בר אבובה
ממוז מאחרות (ה) וממוז מאשת אח נתערבו
בהן מאי קא משמע לן יש ממוז מחייבי
כריתות ניתני חדא (ו) מעשה שהיה כך היה
ורבא אמר (ז) עבד ושפחה נתערבו בהן
איסורא משום מאי משום שפחה ניתני חדא
מעשה שהיה כך היה: **בתני** הנשוא

דממורות ולא נהירא מדפרך גמ' ואיהי
נמי מצדוק צדידיה ומשני לא הוהירו
כשרות לינשא לפסולים ומאי קאמר
הא הוהירו לינשא לממזרים דהא אפילו
[מאן] דלמנ לא הוהירו היינו דוקא
לינשא לחלל קאמר אבל לממזרי לא
לכך ר"ך לומר דחששא דממז' (א) הוא
משום חללות אבל משום ממורות לא
שייך חששא כלל (ב) דמכיינן ישראל
ממזרים שצדידיה ומיחו מימה הא קמי
ליה וישראלית מוסיפין עוד אחת ואי
לא צדקי אלל צפסול חללות ליה
וישראלית אמאי צדידיה דיקה כיון
(ג) דלזנה לוי או ישראל אי אפשר
צסום ענין להיות צה פסול חללה שהרי
לכ"ע בני ישראל מקוה טהרה לחללות
וא"כ ישראל שגשח חללה צמו כשרה
לכהונה (ד) וי"ל דעיקר הצדיקה ותקנה
משום פסול חללות ואגב צדיקה
דחללות צדקי נמי היכא דלא שייך
אלל פסול ממורות כגון ליה וישראלית
אלל גבי איהי דליכא פסול חללות דלא
הוהירו כשרות לינשא לפסולין לא

קמ"ל. האי ממזר מאחרות דקא
פריש ממאי הוה ולא תנא ממזר
סתמא: ומשני יש **ממזר מחייבי**
כריתות קא משמע לן. ולאפוקי ממאן
דלמנ (יבמות דף מט.) אין ממזר
אלל מחייבי מיתות בית דין: **וגימני**
חדא. ממזר מחלחמו נתערב בהן:
עבד ושפחה נתערבו בהן. עבד
נשא ממזניתה ושפחה נשאת לאחד
מהם ואין אותה משפחה ידועה:
ופרכינן **איסורא משום שפחה**.

דלמנ (יבמות דף מט.) אין ממזר
אלל מחייבי מיתות בית דין: **וגימני**
חדא. ממזר מחלחמו נתערב בהן:
עבד ושפחה נתערבו בהן. עבד
נשא ממזניתה ושפחה נשאת לאחד
מהם ואין אותה משפחה ידועה:
ופרכינן **איסורא משום שפחה**.

דלמנ (יבמות דף מט.) אין ממזר
אלל מחייבי מיתות בית דין: **וגימני**
חדא. ממזר מחלחמו נתערב בהן:
עבד ושפחה נתערבו בהן. עבד
נשא ממזניתה ושפחה נשאת לאחד
מהם ואין אותה משפחה ידועה:
ופרכינן **איסורא משום שפחה**.

דלמנ (יבמות דף מט.) אין ממזר
אלל מחייבי מיתות בית דין: **וגימני**
חדא. ממזר מחלחמו נתערב בהן:
עבד ושפחה נתערבו בהן. עבד
נשא ממזניתה ושפחה נשאת לאחד
מהם ואין אותה משפחה ידועה:
ופרכינן **איסורא משום שפחה**.

דלמנ (יבמות דף מט.) אין ממזר
אלל מחייבי מיתות בית דין: **וגימני**
חדא. ממזר מחלחמו נתערב בהן:
עבד ושפחה נתערבו בהן. עבד
נשא ממזניתה ושפחה נשאת לאחד
מהם ואין אותה משפחה ידועה:
ופרכינן **איסורא משום שפחה**.

דלמנ (יבמות דף מט.) אין ממזר
אלל מחייבי מיתות בית דין: **וגימני**
חדא. ממזר מחלחמו נתערב בהן:
עבד ושפחה נתערבו בהן. עבד
נשא ממזניתה ושפחה נשאת לאחד
מהם ואין אותה משפחה ידועה:
ופרכינן **איסורא משום שפחה**.

דלמנ (יבמות דף מט.) אין ממזר
אלל מחייבי מיתות בית דין: **וגימני**
חדא. ממזר מחלחמו נתערב בהן:
עבד ושפחה נתערבו בהן. עבד
נשא ממזניתה ושפחה נשאת לאחד
מהם ואין אותה משפחה ידועה:
ופרכינן **איסורא משום שפחה**.

דלמנ (יבמות דף מט.) אין ממזר
אלל מחייבי מיתות בית דין: **וגימני**
חדא. ממזר מחלחמו נתערב בהן:
עבד ושפחה נתערבו בהן. עבד
נשא ממזניתה ושפחה נשאת לאחד
מהם ואין אותה משפחה ידועה:
ופרכינן **איסורא משום שפחה**.

דלמנ (יבמות דף מט.) אין ממזר
אלל מחייבי מיתות בית דין: **וגימני**
חדא. ממזר מחלחמו נתערב בהן:
עבד ושפחה נתערבו בהן. עבד
נשא ממזניתה ושפחה נשאת לאחד
מהם ואין אותה משפחה ידועה:
ופרכינן **איסורא משום שפחה**.

תורה אור השלם

1. פי' שבו אהיה קדור
ומת אחד מהם וכן אית
לו לא תתקד אשת המת
החוצה לאיש זר יבמה
יבא עליה וליקחה לו
לאשה ויבמה:
דברים כה ה

הגהות מהר"ב

ר"ש [א] תוס' ד"ה ר"ך וכו'
הינו דוקא להכריז צניעם
לעברה וכו'. י"ב ע"י צ"ח
ס"י ב' אות ד' ומדוע
מהר"ע כאן:

תוס' ר"י הוקן

מג"ב. ד' אמהות. שנים
מצד האב ושנים מצד
האם. ששם שמה. כל
אחת אמה עמה, [אמה]
ואם [אמה] אמה ואם
אמה, וברוקים שלא
היו [טמאות] [ממורות]
או אחת מן הפסולות
לקהל. אמה אבי אמה
של אשה זו שהיא
נושאה. ואמה. שהיא אם
אם [אבא] אמה. ליה
וישראלית. וכן היא
לכנסה. שהערוך נמצא
בהם יותר. מן המזבח.
שאם התחיל לברוק
באמהות ונמצא שאין
אביה שמש במזבח
צריך לברוק באמהות
שאם לא היה מיוחס לא
היו מיוחסין אותו לפרו'.
היו הדרון. שהערוך ברוך
שעמד עם הלוים עדיין
לשורר שיר. אבל לנשיאות כפים לא דאית ליה אין מעלין מנשיאות כפים לברוק האשה שנתארמלה
[כתובת כ"ב]. ולמאן דאית ליה מעלין אפילו מנשיאות כפים קאמר. וילא מן הסנהדרין ולמעלה. וכן אם נמצא
שהיה מן הסנהדרין אין [צריך] לברוק אמו. משאין לכהונה. ואין צריך בדיקה. ובגמ' מפרש [מ"ט דתני]
ארבע בושא ותי ד' אבות.

מוסף תוספות
א. גורר על פתן לפי שהיו
מבטלין בנין ביהמ"ק
במי עורא. מוס' גיטין י'
ב' מוס' שם וצומ' וצומ'
ה"ב. שם. ממוז. דמייירי
בניית ישראל והכותי
לש. ג. הדשוה הכתוב
אשה לאיש לכל עונשים
שבהרה. מוס' נמוזות כד.
ד"ה אכל. ד. דק"ל הגושא
נשים בעבירה אסור עד
שירור הנאה וכו'. שם.

מוסף רש"י

מצת כותי מותרת.
פסח לאכלה ולא חייסין
שמה המלכה (גיטין י'
וה"ה חולין ד'). ואדם
יוצא בה ידי חובתו
בפסח. שהכתוב קנבו
חובה לחול מלך צלילה
לחשונה. דמייירי (שמות כ')
עבד תאלכו מלות, ואם
יש ולא אכל עבד עשה
(חולין ד'). משום חובת
לילה הרשון שהא חייב
לחול מנה השממרת,
כדמייירי עבד תאלכו
מלות, ואפילו דעינן צה
דלא המלכה לא נפיק צה
אלל אן כן עבד לוי שיימור
לשם חובת מנה דמייירי
(שמות טז) ושממס את
המלות, ויחול בקיאות הן
לשכ"ה להשממל לשמה
ועושה לה שיימור (גיטין
ד'). ורבי אליעזר אוסר.
קף בצלילה לא ימות הפסח
דחשדינן להו שמה ממזלין
(טז). לפי שאין בקיאות
בדרקורין מצות. אין
יודעין לשמרה ולהסחין
צן שאיור לפרוק. צן
הכסיו פניו ללא הכסיו
פניו (חולין ד'). כל מצוה
שהחזיקו בה ב"ר. ובכלל
שמותין (חולין טז) מפשח
דלמי ר"ל לחוספי אמנא
ממז' קף מנה שיהא
קמחי מוסריס ואיהי
מכונה כמורה אס החזיקו
צה שמסני עליהו (גיטין
ד'). אין בדרקין. לענין
יוחסין לישא אשה. לא
מן המזבח ולמעלה.
אם שימש ממזח אין ר"ך
לצדוק למעלה הימנו, דלס
לא היה ראי לכהונה לא
היו מניחין אותו לשמש,
כגון במתקב מדות (פ"ה)
(מ"ד) לשבת הגות שם
היו יודעין ב"ד מיחסין
כהונה ליה, כל כהן
שנמצא צו פסול כשהיה
רואה להתקן לעבודה
לכ"ה שחוסין ויולא (פסחים
ג'). משוטרי הרבים.
ליינן בעלמא שאין ממזין
שעריס ועלם צן סנהדרין
קטנה (שמות ע"ב). לא
הוזרה כשרות. כהנות,
לינשא לפסולין. לחללן

דלמנ (יבמות דף מט.) אין ממזר
אלל מחייבי מיתות בית דין: **וגימני**
חדא. ממזר מחלחמו נתערב בהן:
עבד ושפחה נתערבו בהן. עבד
נשא ממזניתה ושפחה נשאת לאחד
מהם ואין אותה משפחה ידועה:
ופרכינן **איסורא משום שפחה**.

דלמנ (יבמות דף מט.) אין ממזר
אלל מחייבי מיתות בית דין: **וגימני**
חדא. ממזר מחלחמו נתערב בהן:
עבד ושפחה נתערבו בהן. עבד
נשא ממזניתה ושפחה נשאת לאחד
מהם ואין אותה משפחה ידועה:
ופרכינן **איסורא משום שפחה**.